

Kommenterad dagordning för ministerrådsmötet för rättsliga och inrikes frågor samt räddningstjänsten (RIF-rådet) den 24 februari 2005

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning.

2. Godkännande av A-punktlistan

Det föreligger ännu inte någon A-punktlista. Se bifogad lista över *troliga* A-punkter.

3. Förslag till rådets beslut om utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

Målsättningen är att rådet återigen skall anta en allmän riktlinje om rådsbeslutet, men denna gång i dess helhet.

Bakgrund

KOM presenterade i oktober 2004 ett förslag till rådsbeslut om utbyte av information från kriminalregister. Förslaget avser att utgöra en interimistisk åtgärd i avvaktan på KOM:s förslag till ett datoriserat system för informationsutbyte. Aktuellt förslag syftar till att förbättra de praktiska förutsättningarna under artikel 13 och 22 i 1959 års Europarådskonvention om inbördes rättshjälp i brottmål. Det innehåller bl.a. följande åtgärder:

- utseende av en central myndighet för informationsutbytet
- införande av tidsfrister för översändandet av informationen
- rapportering av domar mot andra medlemsstaters medborgare ändras från årlig till kontinuerlig
- ett standardformulär för ansökan och svaret införs.

Se vidare i bifogad promemoria.

Svensk ståndpunkt

Sverige har en allmänt positiv inställning till förslaget. Vi ser inte några problem med att nu anta en allmän riktlinje om rådsbeslutet i dess helhet (dvs. inklusive ingressen och formuläret).

Sverige har dock lagt en parlamentarisk reservation mot rådsbeslutet. Den parlamentariska reservationen bör kunna lyftas när den slutliga rådsbeslutstexten, inklusive ingressen och formuläret, föreligger efter det att Europaparlamentets yttrande har behandlats och juristlingvistgranskning av rådsbeslutstexten har skett.

4. Förslag till regler för behandling och skydd av personuppgifter vid Eurojust (falsk B-punkt) (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

Godkännande av Eurojusts förslag till rådet om regler för behandling och skydd av personuppgifter vid Eurojust. Dokument bifogas.

Bakgrund

Eurojusts kollegium antog den 21 oktober 2004 enhälligt ett förslag till regler för behandling och skydd av personuppgifter vid Eurojust. Sverige ser positivt på dokumentet, både ur dataskyddssynpunkt och med hänsyn till önskemålet om ett effektivt åklagarsamarbete.

Rättslig grund för förslaget är rådets beslut av den 28 februari 2002 om inrättande av Eurojust för att stärka kampen mot grov brottslighet. Beslut i frågan kräver enhällighet. Europaparlamentet deltar inte i förfarandet.

Frågan har inte tidigare behandlats vid samråd med EU-nämnden.

Svensk ståndpunkt

Sverige vidhåller sin tidigare positiva inställning till det liggande förslaget. Det är angeläget att samarbetet mellan Eurojust och Europol och det interna samarbetet fungerar väl, utan att avkall görs från det skydd som måste ställas för de personuppgifter som hanteras.

5. Riktlinjedebatt om rapporterna om införlivande av rambeslut

- **Rapporter från kommissionen om införlivandet av rådets rambeslut av den 13 juni 2002 om gemensamma utredningsgrupper och om rådets rambeslut av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (Ju)**

Avsikten med behandlingen i rådet

Vid rådsmötet förutses en riktlinjedebatt om hur det ovan nämnda utvärderingssystemet kan förändras och vilken roll rådet skall spela i processen. Dokument bifogas.

Bakgrund

Många rambeslut innehåller bestämmelser om utvärdering av genomförandet av rambeslutet. Ofta åläggs medlemsstaterna att informera rådssekretariatet och kommissionen om genomförandet, bland annat genom att översända kopior på den lagstiftning man antagit. På basis av den inkomna informationen lägger kommissionen fram en rapport till rådet, som beskriver genomförandet i medlemsstaterna, varvid ordförandeskapet sammanställer ett dokument som baserar sig på kommissionens rapport. Dokumentet, som är av allmän karaktär och inte pekar ut enskilda medlemsstater, diskuteras sedan i arbetsgrupper i rådet. Normalt noterar rådet rapporten och uppmanar kommissionen att inkomma med en kompletterande rapport.

Haagprogrammet öppnar för framtagande av nya procedurer för utvärdering av hur rambeslut genomförts. Principen om ömsesidigt erkännande, som är en hörnsten inom unionen, bygger på ömsesidigt förtroende för varandras rättssystem. Kontroll av att medlemsstaterna faktiskt genomför beslutade åtgärder är ett medel för att nå ömsesidigt förtroende.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar att en diskussion förs i den här frågan. Det är angeläget att antagna beslut verkligen genomförs i medlemsstaterna. En ordentlig utvärdering kan dessutom ge viktiga lärdomar och ligga till grund för förbättringar i kommande instrument.

Rambeslut är bindande för medlemsstaterna i förhållande till det resultat som skall uppnås, men lämnar åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförande. Detta är en viktig princip, som ger varje medlemsstat möjlighet att bibehålla sina lagstiftningstraditioner, som en del av det nationella rättssystemet. För att undvika att kommissionens rapporter innehåller analyser som bygger på missuppfattningar av en medlemsstats lagstiftningstradition eller rättssystem bör en tydligare dialog mellan kommissionen och medlemsstaterna upprättas redan då rapporterna skrivs.

En generell ordning för hur genomförandet av rambeslut skall utvärderas är att föredra framför reglering i varje enskilt instrument. Utvärderingar av aktuellt slag är resurskrävande och bör därför fokusera på frågor av större betydelse som kan antas vara verkliga problem.

6. Förslag till rådets rambeslut om ett europeiskt bevisupptagningsbeslut avseende föremål, handlingar eller uppgifter som skall företes i brottmål (särskilda frågor) (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

RIF-rådet skall ta ställning till och nå en politisk överenskommelse i fyra frågor. RIF-rådets ståndpunkt i frågorna skall sedan vara vägledande för arbetsgruppens fortsatta förhandlingsarbete.

- a) Den lista över brott för vilka den verkställande staten inte får kräva dubbel straffbarhet föreslås utformas så att den motsvarar listan i frysningsrambeslutet. Vidare frågas om det bör införas en strafftröskel för brotten i listan och i så fall vilken.
- b) Skall brotten i listan stå som de gör eller skall det, som föreslagits, göras en närmare definition av de brott som varit föremål för tillnärmning i andra rambeslut?
- c) Bör det införas en bestämmelse som möjliggör avslag på ett bevisupptagningsbeslut om bl.a. brottet har begåtts på den verkställande statens territorium?
- d) Bör den bestämmelse i förslaget utgå som föreskriver att kravet på dubbel straffbarhet skall ha avskaffats helt senast fem år efter att rambeslutet har antagits?

Bakgrund

KOM presenterade den 14 november 2003 ett förslag till rambeslut om ett europeiskt bevisupptagningsbeslut. Förslaget går ut på att medlemsstaterna mellan sig inrättar ett förfarande där man verkställer varandras bevisupptagningsbeslut. Ett bevisupptagningsbeslut är ett beslut som har fattats i en brottsutredning i en stat och som syftar till att inhämta bevis i en annan stat (torde huvudsakligen motsvaras av ett svenskt beslagsbeslut). De bevis som omfattas av rambeslutet är sådana "som redan existerar", dvs. föremål och annat som kan tas omhand.

Svensk ståndpunkt

Se bifogad promemoria.

7. Utkast till rambeslut om bekämpande av rasism och främlingsfientlighet (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet förväntas föra en riktlinjediskussion. Ordförandeskapet vill ha medlemsstaternas syn på frågan om att återuppta förhandlingarna, besked om förhandlingarna skall ske på grundval av den nuvarande texten eller om man skall börja om med vissa artiklar samt medlemsstaternas syn på om rasistiska symboler skall omfattas av rambeslutet.

Bakgrund

Kommissionen lade 2001 fram ett förslag till rambeslut om bekämpande av rasism och främlingsfientlighet. Syftet är att tillnärma medlemsstaternas lagstiftning när det gäller rasistiska och främlingsfientliga gärningar. Förhandlingarna har legat nere sedan april 2003 men återupptogs i artikel 36-kommittén den 7 februari 2005.

Svensk ståndpunkt

Regeringen har i olika sammanhang konstaterat att arbetet för att motverka rasism och främlingsfientlighet är en av de viktigaste samhällsfrågorna överhuvudtaget.

Det är av yttersta vikt att rasistiska och främlingsfientliga yttringar bekämpas. En ny EU-gemensam minimistandard för lagstiftning mot rasistiska och främlingsfientliga brott kan bidra till att åstadkomma ett effektivt samarbete mot sådana brott. Sverige stödjer därför att förhandlingarna om rambeslutet återupptas.

Se vidare i bifogad promemoria.

8. (ev.) Utvärdering av direktör för Europol (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet förväntas utvärdera en ny direktör för Europol.

Bakgrund

Europol skall ledas av en direktör som utses för en fyraårsperiod som kan förnyas en gång. Förordnandet för Europols förste direktör Jürgen Storbeck löpte ut den 30 juni 2004. Rådet skall, efter yttrande av Europols styrelse, enhälligt besluta om ny tillsättning.

Se vidare i bifogad promemoria.

Svensk ståndpunkt

Europols styrelse listar fyra kandidater som lämpliga för tjänsten som direktör. Det finns ingen anledning att ifrågasätta denna bedömning. Det

är för Sverige angeläget att dödläget i frågan om utseende av Europoldirektör kan brytas. Sverige har därför inte bundit sig för någon av de fyra kandidaterna, utan har uttryckt sitt stöd för ordförandeskapets ansträngningar att försöka nå en lösning i sina underhandskontakter med de närmast berörda medlemsstaterna.

9. Utkast till rådets beslut om inrättandet av Europeiska polisakademien (CEPOL) som ett organ i Europeiska unionen (Ju)

Avsikten med behandlingen i rådet

Rådet föreslås

- bekräfta artikel 36-kommitténs överenskommelse om att EU:s tjänsteföreskrifter skall tillämpas och att CEPOL skall finansieras över gemenskapens budget och
- ge riktlinjer för det fortsatta arbetet med förslaget.

Bakgrund

Kommissionen har presenterat ett förslag till rådsbeslut om att inrätta CEPOL som ett EU-organ. Förslaget syftar till att ge CEPOL bättre rättsliga ramar genom att ge akademien status som juridisk person, permanent säte, finansiering från gemenskapsbudgeten, tydliga tjänsteföreskrifter och ett enhetligt styre för att på så sätt stärka möjligheterna för de brottsbekämpande myndigheterna i medlemsstaterna att bekämpa den gränsöverskridande brottsligheten. Förslaget berör även CEPOL:s mandat, att målgruppen utökas till samtliga brottsbekämpande myndigheter och att nationella enheter skall inrättas.

Svensk ståndpunkt

Se bifogad promemoria.

10. Grönbok om en gemensam syn på ekonomisk migration i EU (UD)

Avsikten med behandlingen i rådet

Presentation av kommissionen.

Bakgrund

Kommissionen har sedan Europeiska rådets möte i Tammerfors i oktober 1999 försökt inleda en diskussion om ett förslag till strategi för EU i fråga om ekonomisk migration. År 2001 antog kommissionen ett förslag till direktiv som behandlar ”villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i syfte att bedriva verksamhet som anställd eller egenföretagare” KOM(2001)386). Förslaget mottogs dock inte med någon större entusiasm av medlemsstaterna och drogs därför tillbaka av

kommissionen. Vid Europeiska rådets möte i Thessaloniki i juli 2003 underströks ”behovet av att utforska lagliga sätt för medborgare i tredje land att migrera till unionen, med beaktande av medlemsstaternas mottagningskapacitet”. I förslaget om upprättande av en konstitution för Europa fastslås också att ”Unionen skall besluta om en gemensam invandringspolitik i syfte att i alla lägen säkerställa en effektiv förvaltning av migrationsströmmarna”. Detta har lett till att kommissionen nu har presenterat en grönbok om ekonomisk migration.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar kommissionens grönbok. Det är angeläget med en diskussion om ekonomisk migration i EU, särskilt i ljuset av Lissabonstrategin. Genom att presentera en grönbok ger kommissionen många aktörer möjlighet att göra sina synpunkter kända.

Se vidare i bifogad promemoria.

11. Allmän riktlinje för förslaget till rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 539/2001 om ömsesidighetsmekanismen (UD)

Avsikten med behandlingen i rådet

Allmän riktlinje.

Bakgrund

Principen om reciprocitet, ömsesidighet i detta sammanhang innebär att de regler för inresa som tredjeland tillämpar gentemot medlemsstaterna, ska stämma överens med de regler för inresa som medlemsstaterna tillämpar mot tredjeland. I förordningen finns en ”solidaritetsmekanism” som kan åberopas av en eller flera medlemsstater i fall då tredjeland behandlar dem olika i viseringshänseende. Samtliga medlemsstater ska då införa viseringskrav på ett tredjeland som infört viseringskrav på en eller flera medlemsstater.

Kommissionen har konstaterat att solidaritetsmekanismen ännu inte använts av någon medlemsstat och vill införa en obligatorisk skyldighet för medlemsstaterna att skriftligen underrätta rådet och kommissionen om ett tredjeland infört viseringskyldighet för deras medborgare.

Reciprocitetsfrågan har betydelse särskilt i förhållande till USA där viseringsfriheten är förenad med vissa villkor i det s.k. Visa Waiver Program. Idag omfattas inte Grekland eller de nya medlemsstaterna med undantag av Slovenien av VWP.

Svensk ståndpunkt

Sverige kan godkänna den föreslagna ändringen av förordningen. Den obligatoriska underrättelseskyldigheten leder sannolikt till ett mer fungerande regelverk och verklig solidaritet mellan medlemsstaterna.

12. Rådets slutsatser om införandet av biometriska uppgifter i viseringar och uppehållstillstånd (UD)

Avsikten med behandlingen i rådet

Antagande av rådsslutsatser.

Bakgrund

Vid Europeiska rådets möte i Thessaloniki 2003 uppmanades kommissionen att utarbeta ett förslag till en gemensam strategi och harmoniserad lösning för införandet av biometriska kännetecken i alla typer av resedokument. Detta både gällande för EU-medborgare, dvs pass och för tredjelandsmedborgare, dvs visumhandlingar och uppehållstillstånd.

Kommissionen lade under hösten 2003 fram ett förslag om ansiktsbild och fingeravtryck som standard i viseringar och uppehållstillstånd. RIF-rådet nådde i november 2003 en politisk överenskommelse om kommissionens förslag.

Artikel 6-kommittén, den tekniska kommitté som i februari 2004 fick kommissionens uppdrag att utreda möjligheten att införa biometriska uppgifter i viseringsstickers, kom fram till att det inte är praktiskt genomförbart p g a att flera stickers i ett pass försvårar avläsning. RIF-rådet i december 2004 uppmanade därför kommissionen att under första kvartalet 2005 försöka hitta en alternativ lösning.

Medlemsstaterna har i viseringsarbetsgruppen nu enats kring rådsslutsatser där kommissionen uppmanas att vidta alla åtgärder för att påskynda aktiveringen av biometrin vid utvecklingen av Informationssystemet för viseringar (VIS) under 2006.

Svensk ståndpunkt

Sverige kan godkänna rådsslutsatserna.

Se vidare i bifogad promemoria.

GEMENSAMMA KOMMITTÉN PÅ MINISTERNIVÅ

- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om korttidsviseringar (UD)

Avsikten med behandlingen i rådet
Information från ordförandeskapet.

Bakgrund

I samband med att EU gradvis upprättar ett område med frihet, säkerhet och rättvisa skall fri rörlighet för personer och en hög säkerhetsnivå garanteras. Som ett led i detta har högsta prioritet getts åt att utveckla och inrätta informationssystemet för viseringar (VIS), som är ett system för utbyte av uppgifter om viseringar mellan medlemsstaterna. Det är ett initiativ av central betydelse för EU:s arbete för att främja stabilitet och säkerhet.

I februari 2004 antog RIF-rådet slutsatser med utförliga riktlinjer för utvecklingen av VIS. Med utgångspunkt från rådsslutsatserna lade kommissionen i december 2004 fram ett förslag till förordning.

I förordningen anges ändamålet, funktionen och ansvarsfördelningen för VIS. Även villkor och förfaranden för utbyte mellan medlemsstaterna av uppgifter om ansökningar fastställs. Syftet är att underlätta prövningen av viseringsansökningar och besluten i sådana ärenden.

Svensk ståndpunkt

Sverige ställer sig positivt till att ett system för utbyte av uppgifter om viseringar mellan medlemsstaterna utvecklas och inrättas. Det avser att bidra till att förbättra förvaltningen av den gemensamma viseringspolitiken, det konsulära samarbetet och samrådet mellan medlemsstaternas centrala viseringsmyndigheter.

* * *